

”Születési helye: Szentgotthárd”

A szentgotthárdi Szülőotthon

Sömenek Dóra

7. c

Széchenyi István Általános Iskola

Pályázati témaként a szentgotthárdi Szülőotthont választottam.

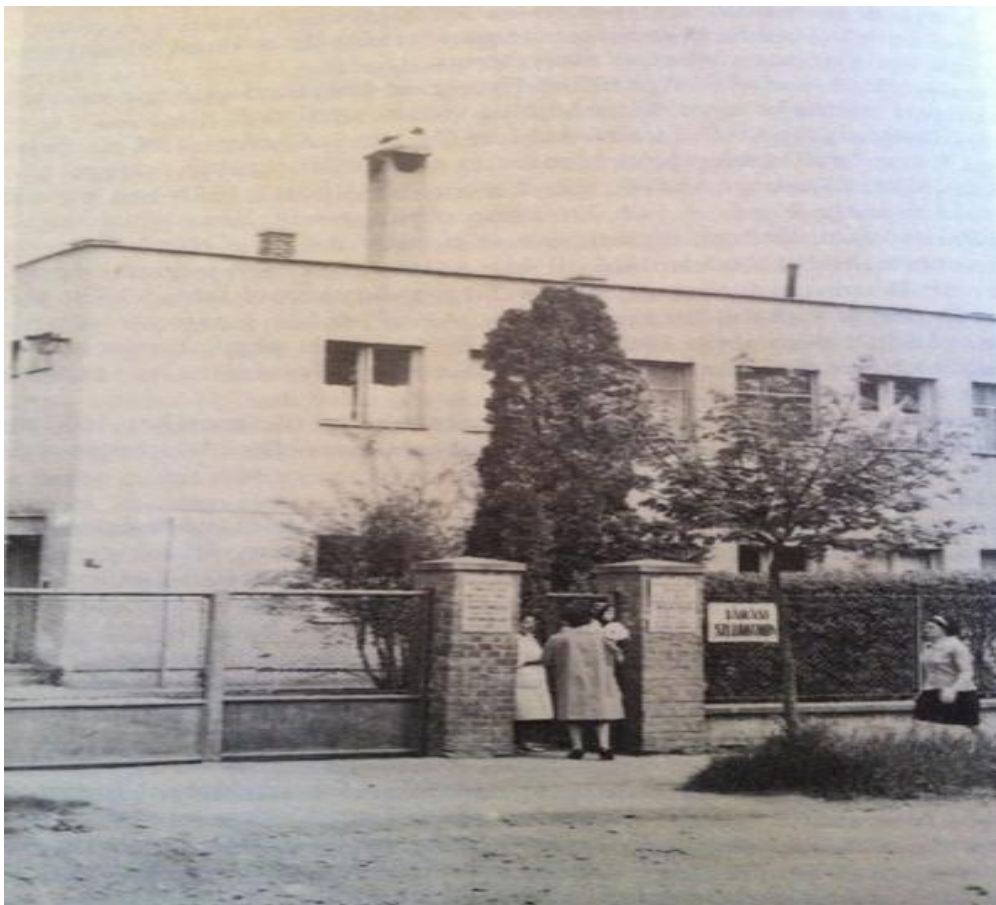
Már csak az idősebb korosztály hivatalos irataiban olvashatunk ilyen rovatot:

Születési helye: Szentgotthárd.

Kortársaim közül kevesen tudják, hogy egykor működött városunkban Szülőotthon, ezért szeretném bemutatni működését és mindennapjait, s ezzel együtt az akkori időket.

Az itt dolgozó szülésznők és csecsemő-ápolónők szerették a munkájukat, szépnek tartották feladatukat. Az itt szülő anyukák és az örvendező családtagok pedig életük fontos pillanatának helyet adó épületként emlékeznek a szentgotthárdi Szülőotthonra.

Felkerestem itt dolgozókat és itt szülő édesanyákat, akik felelevenítették emlékeiket.

1951-ben épült fel Szentgotthárdon az Egészségház, ahol egy helyen próbálták meg összpontosítani a megelőzést, a gyógyítást és az adminisztrációt. A terveknek megfelelően a földszinten helyezték el a csecsemő- és terhesség tanácsadót, illetve a tüdőgondozót, az emeleten pedig a szülőotthont. Az épület a mai Szakrendelő és Tüdőgondozónak ad helyet.

1950-es évek végéig az anyák többsége otthon szült, később a babákat a közeli falvakból általában Körmenről hívott mentőkocsi hozta be Szentgotthárdra. Az 1960-as évektől aztán változik a helyzet, a szülőotthon folyamatosan kihasználta. Ez köszönhető az akkori egészségügyi politikának és annak, hogy a szülőotthon járási szinten működött, így hát egészen nagy területről érkeztek ide a kismamák.

A földszinten volt a tüdőgondozó, a nőgyógyászati szakrendelés és a védőnők. Sajnos kis ideig a nőgyógyászoknak és a védőnőknek egy helyen kellett dolgozniuk, csak később kaptak a védőnők egy külön szobát egy váróval. Ők nem csak a gyerekekkel foglalkoztak, hanem a rákos és a tüdőbetegek embereket is el kellett látniuk.

Az 50-es években gyerekbénulás járvány tört ki. Ezt egy vírus okozta, amire akkoriban még nem volt védőoltás, s ennek következtében a légzést lebénult. A fertőzött gyermek önálló légzésre képtelen volt, ezért vastüdőbe kellett helyezni.

Az emeleten, a Szülőotthonban volt egy szülőszoba, egy kisműtő, három kórterem, egy csecsemőszoba és egy teakonyha is. Kezdetben tizenkét ágy állt a kórtermekben.

A Szülőotthonban egy orvos, négy szülésznő, két csecsemő-ápolónő, két takarítónő, és egy mosónő dolgozott, illetve egy fűtős, mert akkoriban még kályhával fűtöttek. A szülésznők napi huszonnégy órában dolgoztak, de főleg kezdetben a csecsemő-ápolónőknek csak délelőtt és délután kellett bejönniük, a vasárnapjuk szabad volt. Az étkeztetés a szanatórium konyhájáról történt.

Az itt dolgozók napirendje szerteágazó feladatokból tevődött össze.

Reggel fél hétkor testhőmérséklet mérés, majd a reggeli kiosztása történt. Mindennap nyolc órakor vizitet tartottak, majd kiosztották a gyógyszereket. Délben ebédosztás volt. Aztán este is gyógyszert kellett osztaniuk. Később vacsora volt, majd azután esti vizit.

Előfordult olyan is, hogy terhesség megszakítást, vagy változókori kaparást kellett az orvosoknak elvégezniük.

Néha meglepő, filmekben előforduló esetek is történtek. Egy szülő nőt épp taxi hozott a szülőotthon felé, de útközben elindult a szülés, és az autóban kellett a babát megszülnie, mert nem volt idő a szülőotthon épületébe bemenni. A szülésznők az autóhoz siettek, és a szülést ott vezették le. De történt egyszer olyan eset is, hogy valakit télen, hóesésben szekéren vittek be a szülőotthonba.

Az újszülötteket csak szoptatási időben vitték az anyukákhoz, egyébként a csecsemő-gondozók felügyelték, fürdették őket.

A szülők és a rokonok úgy láthatták az újszülötteket, ha a csecsemő-ápolónőnek vagy a szülésznőnek szóltak, akik a babát üvegfalon keresztül mutatták meg a hozzátartozóknak.

A látogatási idő a kezdeti időszakban egy óra volt délutánonként, később délután 3 és 6 óra között kereshették fel a kismamákat a boldog családtagok.

A szülés után egy hetet kellett a kismamának és csecsemőjének a Szülőotthonban maradniuk, majd még 3 hónapig maradhatott otthon. A következő két hónapban kb. 2 órával előbb eljöhettek a munkahelyéről, hogy szoptathasson.

A szentgotthárdi szülőotthon 1980. október 1 - én szűnt meg, azzal az indokkal, hogy nem elég korszerű, és az akkori követelményeknek már nem felel meg. A helyi és környékbeli lakosok a körmendi kórház szolgáltatásait voltak kénytelenek innentől igénybe venni. A híradásokból hallani, hogy ebben a kórházban is megszűnik a szülészet, s ma már 60 km- re kell elutazniuk a szülőanyáknak.

Az itt dolgozók és az itt szülő anyukák – többségében ma már nagymamák – szívesen beszélgettek velem erről a témáról. Ők mindannyian életük nagy csodáját élték át a szentgotthárdi Szülőotthonban.

A pályázat elkészítéséhez interjút készítettem

Németh Józsefné (Szentgotthárd Kethelyi u. 83.)

Papp Dezsóné (Szentgotthárd Kethelyi u.19.)

Herczeg Lászlóné (Szentgotthárd Tompa M.u. 5.)

Mesics Lászlóné (Szentgotthárd Bem J. u. 25.)